VANHUSNEUVOSTON LAUSUNTO LÄNSI-UUDENMAAN HYVINVOINTIALUEEN ALUEELLISESTA HYVINVOINTISUUNNITELMASTA 2027-2030

Vanhusneuvoston mielestä hyvinvointisuunnitelman painopisteet kattavat hyvin hyvinvoinnin ja terveyden edistämiselle asetettavat tavoitteet. Toteutuksen onnistuminen edellyttää saumatonta yhteistyötä eri viranomaisten ja kansalaisjärjestöjen välillä.

Suunnitelman toteuttamisessa pitää myös aina muistaa ruotsin kielen suuri merkitys hyvinvointialueella.

Länsi-Uudenmaan vanhusneuvostolle alueellisen hyvinvointisuunnitelmakaudella 2027–2030 tärkeitä tavoitteita ovat:

1. Puhe- ja läsnäolo-oikeus myönnetään vanhusneuvoston edustajalle aluevaltuustossa, aluehallituksessa sekä tulevaisuus- ja kehittämislautakunnassa
2. Palveluista on oltava saatavissa tietoa monipuolisesti senioreiden kotitalouksiin myös painettuna.
3. Ikääntyneiden digitaitoja on parannettava nykyisestä hyvinvointialueiden, kuntien ja järjestöjen yhteistyönä
4. Digipalvelujen rinnalla täytyy olla mahdollisuus kasvokkain tapahtuvaan tai puhelinpalveluun.
5. Aloitettu omalääkäri- ja hoitajaparijärjestelmä on laajennettava päätetyn aikataulun mukaisesti.
6. Jokaiselle on taattava pääsy hoivaan ajoissa.
7. Ikääntyneiden määrän kasvaessa lähivuosina voimakkaasti hyvinvointialueella myös palveluliikenteen tarve kasvaa. Tämän vuoksi hyvinvointialueen ja kuntien on yhteistyössä kehitettävä ja toteuttaa merkittävästi nykyistä enemmän palveluliikennettä.
8. Kannatamme ikääntyneille suunnattujen seniorineuvoloiden kaltaisten palveluiden käyttöönottoa.
9. Kaikilla pitää olla mahdollisuus päästä ajoissa palveluasumisen piiriin.
10. **Hyvinvointialueen pitää yhteistyössä kuntien kanssa varmistaa, että jokaisella alueella on saatavissa eläkeläisjärjestöille maksuttomia tiloja toimintaa varten. Hyvinvointialueen ja kuntien on myönnettävä sote-avustuksia eläkeläisjärjestöjen toimintaan.**
11. Hyvinvointialueen ja kuntien on tehtävä yhteistyötä suunniteltaessa ikääntyneiden asiointi-, liikunta ja kulttuuripalveluita.

Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma pohjautuu vanhuspalvelulain 5 §:ään, jonka mukaan hyvinvointialueen on laadittava suunnitelma toimenpiteistään ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien palvelujen ja omaishoidon järjestämiseksi ja kehittämiseksi osana sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiseksi annetun lain7 §:n 3 momentissa tarkoitettua hyvinvointikertomusta ja -suunnitelmaa.

Suunnittelussa on painotettava kotona asumista ja kuntoutumista edistäviä toimenpiteitä sekä arvioitava ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tilaa,

ikääntyneelle väestölle tarjolla olevien palvelujen riittävyyttä ja laatua sekä ikääntyneen väestön palveluntarpeeseen vaikuttavia tekijöitä. Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelmaa ohjaa Länsi-Uudenmaan alueellinen hyvinvointikertomus. Suunnitelmaan vaikuttavat mm. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen strategiset linjaukset sekä palvelustrategian tavoitteet ja toimenpiteet. Vanhusneuvosto on ollut valmistelussa mukana.

Vanhusneuvosto tukee suunnitelman hyvinvoinnin ja terveyden painopisteitä: mielen hyvinvoinnin vahvistaminen, terveiden elintapojen tukeminen ja arjen turvallisuuden edistäminen.

Hyvinvointialueen avustama järjestötoiminta kytkeytyy suunnitelmassa vahvasti hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen alueellisiin painopisteisiin. **Vanhusneuvosto pitää erittäin tärkeänä, että periaate toteutetaan myös käytännössä. Hyvää on,** että suunnitelmassa ymmärretään kulttuurin olevan merkittävä osa ja tekijä ihmisen terveydelle ja hyvinvoinnille. Suunnitelmassa aivan oikein todetaan, että ”osallisuus ja yhteisöllisyys ovat erottamaton osa painopisteiden mukaista toimintaa, ja ne huomioidaan hyvinvointialueella yhteisinä läpileikkaavina teemoina monialisessa yhteistyössä”. **Käytännössä sen pitää myös tarkoittaa todellista asiakaslähtöisyyttä: voimistetaan ja tuetaan järjestöjen toimintaa ihmisten keskuudessa todellisesta asiakaslähtöisestä eikä hallintolähtöisestä näkökulmasta.**

Yhteiset tavoitteet ja toimenpiteet
Vanhusneuvosto **kannattaa** suunnitelman väestön hyvinvointia koskevia yleisiä tavoitteita ja toimenpiteitä.

Mielen hyvinvoinnin vahvistaminen
Vanhusneuvosto kannattaa esitettyjä tavoitteita ja toimenpiteitä. Nykyistä tehokkaampi ohjaus on tarpeen järjestöjen harjoittaman mielen hyvinvointia vahvistavan ja yksinäisyyttä torjuvan toiminnan piiriin.

Terveiden elintapojen tukeminen
Vanhusneuvosto tukee esitettyjä tavoitteita ja toimenpiteitä.

Hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen
Vanhusneuvosto tukee esitettyjä tavoitteita ja toimenpiteitä. Ikääntyneiden osallisuuden ja osallistumisen edistämisessä todetaan hyviä toimenpiteitä. Ne edellyttävät jo mainittua järjestöjen toimitilojen turvaamista ja taloudellista tukea järjestöille, jotka jo toteuttavat täysin vapaaehtoisvoimin näitä tavoitteita.

Alueellisen hyvinvointisuunnitelman toteutumisen varmistaminen

Hyvinvointisuunnitelman toteutumista raportoidaan osavuosikatsausten yhteydessä kolmesti vuodessa. Asukkaiden hyvinvoinnin tilaa sekä hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden ja toimenpiteiden etenemistä raportoidaan aluevaltuustolle vuosittain.

Suunnitelman seuraaminen ja toteutumisen raportointi ovat tietysti tärkeät**. Hallituksen ja johdon valmius reagoida saadun raportoinnin perusteella**

on oleellista hyvinvointisuunnitelman toteutumiseksi. Viime vuoden osalta tarkastuslautakunta arvioi **ikääntyneiden palvelujen** suunnitelmien kehittyneen ja toteutuneen osittain.

Länsi-Uudenmaan vanhusneuvosto

Olli Männikkö
puheenjohtaja

Mirja Janerus
1.varapuheenjohtaja

Kaj Sjöblom
2.varapuheenjohtaja

Jakelu

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen aluehallitus
Sanna Rosendahl, erityisasiantuntija
Pilvi Österman, yhdyspintapäällikkö
Jenni Björksten, projektipäällikkö